

prima instanță: S. Bleșceaga
instanța de apel: M. Anton, S. Arnăut, A. Bostan

dosarul nr. 2r-51/16

DECIZIE

03 februarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Ion Druță, Galina Stratulat

examinînd recursul declarat de către avocatul Constantin Lazari, în interesele lui Zuev Alexandr, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Zuev Alexandr împotriva lui Capațină Ghenadie, Savciuc Maria cu privire la rezoluțiunea contractului de donație, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2015, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Constantin Lazari, în interesele lui Zuev Alexandr, și acordat apelantului termen pentru a prezenta dovada de plată a taxei de stat de 3334,61 lei

c o n s t a t ă

La 16 iunie 2014 Zuev Alexandr a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Capațină Ghenadie, Savciuc Maria cu privire la rezoluțiunea contractului de donație.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 04 aprilie 1984 a înregistrat căsătoria cu Zoia Zuev (Capațină). La 16 decembrie 2010 a fost înregistrat la organul cadastral contractul de donație, prin care Zuev Alexandr a donat soției lui Zoia Zuev $\frac{1}{2}$ cotă-parte din ap. 127 din str. Grădinilor 60 mun. Chișinău. Or, contractul în cauză a fost întocmit ca rezultat al înrăutățirii stării de sănătate a reclamantului și la insistența lui Zoia Zuev. Cu toate acestea însă, ultima la 27 martie 2012 a decedat.

În imobilul din litigiu erau luați la evidență doar soții Zoia și Alexandr Zuev.

Din prima căsătorie Zoia Zuev avea un fiu- Capațină Ghenadie, care la moment este condamnat și își ispășește pedeapsa în Penitenciarul nr. 15 – or. Cricova. Totodată, la data decesului lui Zoia Zuev, se afla în viață mama ei – Savciuc Maria, care împreună cu Capațină Ghenadie au calitatea de succesori legali a defunctei.

Reclamantul este invalid de gradul II, fără termen, beneficiind de o pensie de 1043,36 lei. Or, mărimea unei astfel de pensii este insuficientă pentru a-și asigura întreținerea, iar după decesul soției, acesta a cheltuit toate sursele bănești acumulate pe parcursul vieții. Din cauza că nu are careva rude, copii care i-ar asigura în vreun

mod întreținerea lui și din cauza stării de nevoie create, reclamantul este nevoit de a se adresa cu prezenta acțiune și de a cere rezoluțiunea contractului de donație din 16 decembrie 2010, cu repunerea părților în poziția inițială.

Prin hotărîrea Judecătoreiei Rîșcani mun. Chișinău din 15 iunie 2015, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată și scutit parțial Zuev Alexandr de la plata taxei de stat la depunerea acțiunii în instanța de judecată.

La 17 iunie 2015 Lazari Constantin a declarat apel în interesele lui Zuev Alexandr împotriva hotărîrii primei instanțe, iar în cadrul ședinței din 12 noiembrie 2015 a solicitat și scutirea apelantului de la plata taxei de stat (f.d. 105), în legătură cu faptul că este invalid și a fost scutit de la plata acesteia și în cadrul primei instanțe.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2015, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Constantin Lazari, în interesele lui Zuev Alexandr, și acordat apelantului termen de 7 zile din data recepționării încheierii pentru a prezenta dovada de plată a taxei de stat de 3334,61 lei. Totodată, a fost explicat apelantului că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel va fi restituită.

La 20 noiembrie 2015 Lazari Constantin, în interesele lui Zuev Alexandr, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2015, prin care a cerut admiterea recursului, casarea încheierii judecătorești și emiterea unei noi încheieri de scutire totală/parțială de la plata taxei de stat.

În motivarea recursului a indicat că, în cadrul ședinței instanței de apel a solicitat să fie scutit apelantul de la plata taxei de stat, în legătură cu faptul că este invalid de gradul II, iar pensia de 1000 lei lunar nu-i permite de a acoperi plata taxei de stat de 3334,61 lei pentru declararea apelului. Ba mai mult, acesta a înaintat acțiunea cu privire la rezoluțiunea contractului de donație în cazul stării de nevoie.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Materialele cauzei atestă faptul că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2015 în termen, la 20 noiembrie 2015.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanței de apel și emiterea unei noi hotărîri sub formă de încheiere, prin care cererea privind scutirea de la plata taxei de stat pentru cererea de apel de admis parțial din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționînd prin decizie problema în fond.

Colegiul reține că, în conformitate cu art. 85 al. (4) CPC, în funcție de situația materială, persoana fizică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Conform art. 4 al.(1) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

S-a constatat că, Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău la adoptarea hotărîrii din 15 iunie 2015, a dispus și scutirea parțială a lui Zuev Alexandr de la plata taxei de stat.

În cadrul ședinței din 12 noiembrie 2015, apelantul a cerut scutirea lui totală/parțială de la plata taxei de stat pentru declararea apelului, pe motiv că situația financiară a acestuia este precară, fiind invalid de gradul II, cu o pensie lunară de 1126,31 lei, fapt confirmat prin înscrisurile de la f.d. 11, 117.

Or, starea precară a lui Zuev Alexandr a fost invocată pe întreg parcursul procesului de judecată. Ba mai mult, Zuev Alexandr a înaintat acțiunea privind rezoluțiunea contractului de donație în temeiul art. 836 Cod civil, ca rezultat al stării de nevoie.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (cazul Kreuz contra Poloniei, nr. 28249/95, cazul Golder și Z contra Marii Britanii, cazul Malahov contra Moldovei, nr. 32268/02), dreptul la un tribunal nu este absolut. Aceasta prin natura sa poate fi supus limitărilor, deoarece dreptul de acces la justiție, prin sine, cere reglementare din partea statului.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că în unele cazuri pot fi stabilite diferite limitări, inclusiv financiare, dreptului de acces al persoanei la o „instanță judecătorească” sau „tribunal” (cazul Malahov contra Moldovei, § 27).

De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat în hotărîrea Kreuz contra Poloniei (§ 60) că exigența de plată a taxei de stat aferentă cererilor cu care sunt sesizate jurisdicțiile civile, nu poate fi considerată în sine drept o restricție adusă dreptului de acces la tribunal.

Totuși, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că mărimea taxei trebuie apreciată în lumina circumstanțelor particulare ale unei cauze concrete, inclusiv solvabilitatea reclamantului în faza procedurii, când restricția în cauză este impusă, cum ar fi – mărimea salariului, pensiei, obligația de întreținere a copiilor etc. (cazul Clionov contra Moldovei nr. 13229/04; cazul Tudor-Comerț contra Moldovei nr. 27888/04; cazul Teltronic-CATV contra Poloniei nr. 48140/99).

În circumstanțele enunțate și în contextul normelor de drept citate, instanța de recurs consideră posibil de a-l scuti parțial pe recurentul-apelant Zuev Alexandr de la plata taxei de stat pentru cererea de apel – în mărime de 50 % din suma stabilită lui inițial de 3334,61 lei, acesta urmînd deci să achite taxa de stat pentru cererea de apel în mărime de 1667 lei, ca fiind reală și rezonabilă.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 85 al. (4) CPC pentru scutirea parțială a recurentului-apelant de la plata taxei de stat, Colegiul civil, comercial și de

contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2015 și de a emite o nouă hotărîre sub formă de încheiere, prin care a-l scuti pe Zuev Alexandr de la plata taxei de stat la depunerea apelului în mărime de 50% din taxa de stat stabilită inițial de 3334,61 lei.

În conformitate cu art. 427 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admite recursul declarat de către avocatul Constantin Lazari, în interesele lui Zuev Alexandr.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Zuev Alexandr împotriva lui Capațină Ghenadie, Savciuc Maria cu privire la rezoluțiunea contractului de donație și se emite o nouă hotărîre sub formă de încheiere prin care:

Se scutește Zuev Alexandr de la plata taxei de stat stabilită inițial pentru cererea de apel în mărime de 50% și se comunică lui Zuev Alexandr despre necesitatea prezentării dovezii achitării taxei de stat în mărime de 1667 (una mie șase sute șasezeci și șapte) lei.

Pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Zuev Alexandr împotriva lui Capațină Ghenadie, Savciuc Maria cu privire la rezoluțiunea contractului de donație, se remite la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău la etapa de primire a cererii de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Galina Stratulat